

PŘEDMLUVA

(z tištěné formy PD)

Zpracování výsledků statistiky pohybu obyvatelstva v roce 1956 navazuje na způsob zpracování a publikace za předešlý rok, za nějž byla data uveřejněna ve svazku č. 24 Československé statistiky, nová řada. Nejdůležitější změny v třídění a publikaci byly provedeny ve zpracování dat za rok 1954, jehož výsledky byly uveřejněny ve svazku č. 22 Československé statistiky, nová řada.

Ve zpracování územního detailu došlo k rozšíření okruhu desetitisícových měst o Havířov, který vznikl jako nové město dne 4. prosince 1955 (Úřední list č. 111/1955) na částech katastrů obcí Šenova a Šumbarku v okrese Ostrava-okolí a části katastru obce Dolní Bludovice v okrese Český Těšín (území nového města bylo připojeno k okresu Ostrava-okolí). V okamžiku svého osamostatnění jako nové město měl Havířov 12 000 obyvatelů, počátkem roku 1956 již 12 726 obyvatelů a do konce roku vzrostl na 21301 obyvatelů. Dalším desetitisícovým městem se stal Jindřichův Hradec s 10 910 obyvateli počátkem roku 1956 a Vrchlabí, které na počátku roku 1956 mělo 9 962 obyvatelů a ke konci roku 10 055 obyvatelů. Na Slovensku přibyla města Topoľčany s 10 102 obyvatelů a Rimavská Sobota s 10 053 obyvatelů počátkem roku 1956.

U zpracování dat je třeba upozornit pouze na značný vzestup sňatků ke konci roku, který souvisel s novou zákonnou úpravou sociálních dávek v oboru nemocenského pojištění (zák. č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců). Podle něho od 1. ledna 1957 přestalo být vypláceno novomanželům výbavné ve výši 1000 Kčs. Sňatková vlna na konci roku 1956 byla způsobena těmito tzv. tisícikorunovými sňatky.

V „Podrobném seznamu“ příčin smrti jsme v roce 1956 doplnili nový znak 97a Sebevražda přejetím vlakem. Stalo se to v souvislosti se zavedením hlášení o příčině sebevraždy (pokusu) od 1. ledna 1956. Toto nové šetření prováděl Státní úřad statistický (na Slovensku Slovenský statistický úřad) ve spolupráci s orgány veřejné bezpečnosti, jimž oznamovací povinnost uložena rozkazem náčelníka veřejné bezpečnosti ze dne 31. prosince 1955, č. 16. Zpracování dat bylo uveřejněno ve „Zprávách a rozborech SÚS“ č. 65/1957, řada Demografie, poř. č. v řadě 18, pod názvem „Příčiny sebevražd v roce 1956“. Od 1. ledna 1957 bylo šetření převedeno na Hlavní správu veřejné bezpečnosti.

Statistické a publikační práce na tomto svazku řídil dr. Vladimír Srb a inž. Milan Kučera. Spolupracovali: na úseku sňatků a narozených Marie Krátká a František Podhora, na úseku zemřelých a příčin smrti inž. Vladimír Ziegenfuss a Tomáš Volný, data za rozvody byla statisticky zpracována ministerstvem spravedlnosti, na úseku stěhování spolupracovaly Růžena Jelínková a Anastázie Venhauerová. Zpracování dat za Slovensko vedl František Ďurd'ovič.

Rukopis tohoto svazku byl odevzdán tiskárně v říjnu 1959.

V Praze v červenci 1959.

Dr. František Fajfr,
předseda Státního úřadu statistického

Dr. Otto Kozák,
vedoucí odboru 22 - Obyvatelstvo